

ЙОЗЕФ ХОРА (1891–1945) е сред значимите поети от първата половина на ХХ в. Ранната му поезия е свързана с традициите на символизма и импресионизма, но дори когато през 20-те години се отклонява от тях, продължава линията на медитативната интимно приглушена лирика. Дебютира през 1915 г. под силното въздействие на Я. Врџхлицки и А. Сова. Импресионистична поетика се наблюдава в Цъфнало дърво (Strom v květu, 1920). В същата година издава и сборник с пролетарска поезия (Трудов ден, Прасујісі ден), която предшества творбите на И. Волкер. Без да имат борческо-революционен характер, тези стихове изразяват позиция спрямо съдбата на работника-носител на нов тип хуманизъм. През 1922 г. излиза Сърцето и врявата на света (Srdce a vřava světa).

Успоредно с пролетарската поезия през 20-те години се появяват романите Социалистическа надежда (Socialistická naděje, 1922) и Гладна година (Hladový rok, 1926). Пътуванията из Европа оказват силно влияние върху стихосбирките Италия (Italie, 1925) и Струни във вятъра (Struny ve větru, 1927), в които се наблюдава процес на субективизация. През 1936 г. излиза Маховски вариации (Mahovské variace), с която преодолява своята отлъченост от действителността. С поезията си от края на 30-те години се вписва в демократическата линия, с която чешката литература реагира на заплахите срещу родината. От този период са Ян цигуларят (Jan houslista, 1939) и Родина (Domov, 1938).

По време на окупацията тежко болният поет намира утеха в творчеството – от тази фаза в неговия живот са Животът и творчеството на поета Анели (Život a dílo básníka Aneliho, 1945) и Бележки за болестта (Zápisky z nemoci, 1945).

Значимо място в творчеството му наследство заемат неговите преводи на Пушкин (Евгений Онегин), Лермонтов, Есенин, Пастернак и др.

Предложените стихотворения са от стихосбирката Твоят глас (Tvůj hlas, 1930).

Т. М.

SOMRAK

Když okno za oknem se rozsvítí a hasne,
byly jste, dny mé, krátké, vím, a krásné
a vody svít a větru van
mé oči s vámi roznes do všech stran.

Na všechny strany, tam, kde zněly hrany
a po květech šli motýlí a panny,
vlak po mostech jak pozdrav města jel,
v němž nikdy nic než žal jsem nenašel.

Nic nežli žal, ten krásný žal,
jenž jako vzducholod' v dál odploval,
v zeleni parku básník s Múzou stál.

Nic nežli žal, ten krásný žal,
Jenž jako žena mě vždy miloval,
když jsem se o tebe, prchavá lásko, bál.

ЗДРАЧ

Прозорец след прозорец светне и угасне,
така, дни мои, бяхте кратки и прекрасни
и вятърния лъх, и водните лъчи
навред ги разпиляха моите очи.

Навред, където тъжен звън камбаната пробуди,
вървяха сред цветя момичета и пеперуди,
премина влак по моста като поздрав от града,
във който нищо друго не открих освен скръбта.

И нищо, освен скръб, о, прелестна печал,
подобно дирижабъл във безкрая полетял,
поетът с Музата във парка се е спрял.

И нищо, освен скръб, о, прелестна печал,
като жена, която ме обича все така без жал,
любов нетрайна, аз за теб съм се боял.

NAD HROBEM BAUDELAIROVÝM

Plují lodi zas
k jižním ostrovům,
rozkoš, ticho, jas
se sklání k nahým rtům,

rozkoš, ticho, jas,
pleti mahagon,
bílých jedů hlas
a temných rájů zvon.

A ty tu spíš,
k nebi zvrácený kámen,
nad tebou výš
šlehá vášní tvých plamen,

z těla vykoupěn,
zničí zlatým slovem
v bdících žal, spících sen
jak déšť nad hřbitovem.

НА ГРОБА НА БОДЛЕР

И плават кораби отново
към южните морета.
Наслада, мир гальовен
по устните потрепва,

наслада, мир гальовен
и махагонова омая,
и глас на бялата отрова,
звън в дебрите на рая.

А тук ти спиш,
обърнат към небето камък,
над теб плющи
на страстите ти пламък,

изкупен с плът разблудна,
прозвънва златословен
и в сън, и в мъка будна
подобно дъжд надгробен.

OZVĚNA

Zakleta v lese, spím a probudím
svůj hlas jsem hlasem tvým.

Do ticha skal, do mrákot mechu
jdu provázet dech tvého dechu

a v listí kolébavý smích
vydechnu obraz kroků tvých.

Zavolej, až tu zbloudíš sám,
vidinám snů tvých tělo dám.

Zavolej, přijdu, večer, k ránu,
na rtech tvých úst se rtoma stanu,

na prsou tvých mých prsou zdvih
se zrodí v oči záblescích,

dva ptáci vzlétnou v čirém jase.
Zavolej, stvoř mě, živý hlase!

EXO

Магия ме приспива във леса,
изгубва се нанякъде гласа.

В покоя скален, в мрачен мъх
отвеждам дух от твоя дъх,

в смеха на листите треплив
на стъпките ти вдъхвам лик.

Извикай, луташ ли се сам,
аз път на твоя блян ще дам.

Извикай, в доба късна, ранна,
на устни устните ще стана,

в теб трепета на мойта гръд
очи блестящи ще родят,

две птици ще летят сияйни.
Извикай, о, глас див, създай ме!

Превод от чешки: **Анастасия Асманидис**
Редактор на превода: **Жоржета Чолакова**